

Förvaltningsutskottet

Statsrådets försvarspolitiska redogörelse

Till försvarsutskottet

INLEDNING

Remiss

Statsrådets försvarspolitiska redogörelse (SRR 3/2017 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för utlåtande till försvarsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- kommandör - äldre avdelningsstabsofficer Pasi Rantakari, försvarsministeriet
- ambassadråd Leena Pylvänäinen, utrikesministeriet
- beredskapsdirektör Janne Koivukoski, inrikesministeriet
- gränssäkerhetsexpert, major Jukka Lukkari, inrikesministeriet
- migrationsdirektör Sirkku Päivärinne, inrikesministeriet
- polisinspektör Seppo Sivula, inrikesministeriet
- biträdande chef Tero Kurenmaa, centralkriminalpolisen
- resultatenhetschef Kimmo Lehto, Migrationsverket
- polisdirektör Tomi Vuori, Polisstyrelsen
- överinspektör Tommi Uotila, skyddspolisen
- biträdande chef för operationscentret, övl Marko Korpela, Försvarsmakten
- bevakningsdirektör Petri Lounatmaa, Tullen.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finlands Polisorganisationers Förbund rf.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Under den innevarande valperioden har regeringen lämnat tre säkerhetspolitiska redogörelser: den utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelsen (SRR 6/2016 rd), redogörelsen för den inre säkerheten (SRR 5/2016 rd) och den försvarspolitiska redogörelsen (SRR 3/2017 rd). De här säkerhetsredogörelserna ska utgöra en referensram för övergripande säkerhet. Hotbilderna i redogörel-

Utlåtande FvUU 11/2017 rd

serna är likartade. Fokus varierar dock efter sektor eftersom utgångspunkterna är sektorspecifika. Utskottet understryker vikten av att myndigheterna har en gemensam lägesbild i den förändrade säkerhetspolitiska miljön.

Finlands utrikes- och säkerhetspolitik vilar på värderingarna och rättigheterna enligt grundlagen och på skyldigheterna att främja dessa. Enligt den utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelsen är målet för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik att stärka Finlands internationella ställning, trygga vår självständighet och territoriella integritet, förbättra finländarnas säkerhet och välfärd och upprätthålla ett fungerande samhälle. I sista hand är målet för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik att undvika att hamna i en militär konflikt.

Förvaltningsutskottet har nyligen lämnat betänkande (FvUB 5/2017 rd) om den genom tiderna första redogörelsen för den inre säkerheten. I de tidigare utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelserna nämns begreppet övergripande säkerhet och den inre säkerheten. En separat redogörelse för den inre säkerheten har ändå blivit nödvändig bland annat därför att den inre säkerheten trots ämnets vikt har fått ringa uppmärksamhet i de tidigare utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelserna. Dessutom finns det skäl att minnas att lägesbilden för den traditionella inre säkerheten har förändrats i grunden. Arbetsfältet inom inre säkerhet sträcker sig i dag mer än tidigare in över den traditionella utrikes- och säkerhetspolitiska sektorns arbetsfält. Den sakkunskap som aktörerna inom den inre säkerheten innehar behövs i ökande utsträckning inom den internationella diplomatin, i förhandlingar och avtalsprocesser och i annat internationellt samarbete.

Den föreliggande försvarsredogörelsen beskriver regeringens försvarspolitiska riktlinjer för upprätthållande, utvecklande och användning av försvarsförmågan. Försvarsredogörelsen och genomförandet av den ska säkerställa att Finlands försvarsförmåga motsvarar säkerhetsmiljön. Försvarsredogörelsen stöder sig på bedömningarna och riktlinjerna i den utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelsen. Den tidsperiod som redogörelsen omfattar sträcker sig till mitten av 2020-talet. Redogörelsen väger in det faktum att bruk av militärt våld och hot om militärt våld åter ingår i metodarsenalen i vår säkerhetspolitiska miljö, åtminstone i ett bredare perspektiv. Finland är ändå inte föremål för något direkt militärt hot.

Omvärlden och lägesbilden

I den försvarspolitiska redogörelsen beskrivs vår militära omvärld. Det lyfts fram att säkerhetsläget har försämrats i Finlands närområden, att de militära spänningarna ökat i Östersjöregionen och att osäkerheten över lag har ökat.

I sitt betänkande om redogörelsen för den inre säkerheten (FvUB 5/2017 rd) noterar förvaltningsutskottet de väsentliga förändringarna i den säkerhetspolitiska miljön. Finlands inre säkerhet är beroende av säkerhetsläget i de övriga EU-staterna och i grannländerna. Den europeiska säkerhetspolitiska miljön har förändrats snabbt till följd av kriserna i närområdena, inte minst krisen i Syrien, terrorismen, den omfattande illegala invandringen och den fortsatta konflikten i Ukraina. Framför allt invandringskrisen hotar unionens fundamentala strukturer och mekanismer. Samtidigt har den säkerhetspolitiska miljön i vårt land förändrats snabbt och kraftigt. Än så länge är det svårt att förutsäga hur säkerhetsläget över lag kommer att påverkas av Storbritanniens beslut om utträde ur EU och maktskiftet i Förenta staterna.

Utlåtande FvUU 11/2017 rd

Det verkar fortsatt ske förändringar i Finlands närområden och globalt. Hoten mot den inre och den yttre säkerheten blir allt mer sammanflätade. Det som sker i Syrien och andra krisområden påverkar också den inre säkerheten i Finland. Den största förändringen har skett i de faktorer som påverkar säkerheten i Finland utifrån. De här faktorerna kan också utöva påverkan över långa avstånd. Hit hör bland annat den våldsbejakande extremismen och terrorismen i Mellanöstern och Afrika samt det våld som utövas av IS. Exempelvis den organiserade brottsligheten är i hög grad gränsöverskridande och utnyttjar de samhälleliga problemen, människors svårigheter och bristen på lag och ordning. Bland annat människosmugglingen vittnar om detta.

De försämrade relationerna mellan Ryssland och väst och den omfattande illegala invandringen med anknytande följdverkningar är väsentliga nya hot mot vår säkerhet. Den illegala invandringen kan också utnyttjas som maktpolitiskt redskap. Det har blivit allt svårare att förutse morgondagens säkerhetsläge, och situationen förväntas inte bli bättre inom överskådlig tid. Gränsen mellan militära och icke-militära hot har blivit otydligare. I det här läget måste man med tanke på den inre säkerheten också beakta att icke-militära medel planmässigt kan användas i syfte att utöva påverkan på vårt samhälle.

De viktigaste hotbilderna som gäller inre säkerhet och som beror på förändringen i den säkerhetspolitiska miljön har samband med illegal invandring, gränssäkerhet, hybridhot, cyberhot, brottsbekämpning och bekämpning av terrorism. Inom säkerhetsområdet har det upptäckts relativt nya asymmetriska genomgripande hot om vilka det överordnade begreppet hybridhot kan användas. Inom till exempel cyber- eller informationspåverkan är det inte uteslutande fråga om hot, utan om verksamhet som för närvarande pågår i vårt land eller som riktas mot vårt land och som kräver åtgärder av myndigheterna. Det har skett en kraftig och snabb förändring i omvärlden för och tillståndet i den övergripande säkerheten i Finland. Myndighetsansvaret för att avvärja hot i fredstid hör i väsentlig grad till de myndigheter som har hand om den inre säkerheten.

Enligt redogörelsen bereder sig Finland också på att bemöta mer mångfasetterade hot än tidigare, där militära och icke-militära metoder förenas. Den yttre och den inre säkerheten blir allt mer sammankopplade. Beredskapen genomförs i enlighet med verksamhetsmodellen för den övergripande säkerheten samt genom att den rättsliga grunden utvecklas. Den försvarsförmåga som ska upprätthållas mot yttre hot är en del av Finlands övergripande säkerhet och en av samhällets vitala funktioner. Upprätthållandet av försvarsförmågan kräver nära samverkan mellan samhällets olika aktörer.

Den försvarspolitiska redogörelsen och Gränsbevakningsväsendet

Genom försvarsförmågan tryggas Finlands självständighet och territoriella integritet. Försvarsförmågan består av försvarssystemets militära kapaciteter samt av nationellt myndighetssamarbete och internationellt försvarssamarbete. Försvarsförmågan måste förbättras i enlighet med de krav som förändringarna i den säkerhetspolitiska miljön ställer, likaså kapaciteten hos de myndigheter som svarar för den inre säkerheten.

I redogörelsen beskriver regeringen hur Gränsbevakningsväsendet deltar i rikets försvar under normala förhållanden och undantagsförhållanden. Enligt redogörelsen kommer de här uppgifterna med anknytning till försvaret att förbli oförändrade och ligga i linje med gällande lagstiftning.

Utlåtande FvUU 11/2017 rd

I redogörelsen finns det enligt utskottet en bra beskrivning av Gränsbevakningsväsendets framträdande roll som en del av försvarssystemet.

Gränsbevakningsväsendet deltar i försvaret av riket. Gränsbevakningsväsendets höga beredskap, befogenheter och prestationsförmåga ska enligt redogörelsen utnyttjas som stöd för försvarssystemet vid övervakningen och tryggandet av den territoriella integriteten. När situationen kräver det ansluts gränstrupperna till försvarsmakten.

Gränstruppernas sammansättningar, användningsprinciper och försvarsmaterial utvecklas som en del av försvarssystemet i samverkan med försvarsmakten. Vid utvecklandet beaktas särskilt de ökade beredskapskraven.

Gränsbevakningsväsendet är självständigt som behörig myndighet i gränzonen mellan inre och yttre säkerhet. Gränsbevakningsmännen arbetar fortlöpande med sina uppdrag vid riksgränserna, vid gränsövergångsställena och i skärgården. Gränsbevakningsväsendet har kapacitet att effektivisera gränsbevakningen i hotsituationer. I egenskap av territorialövervakningsmyndighet har gränsbevakningsmännen ständig beredskap att övervaka och säkra den territoriella integriteten. Gränstrupperna kan mobiliseras och användas för gränssäkerhetsuppgifter.

Gränsernas integritet och okränkbarhet är betydelsefulla värden i en självständig stat. Ett trovärdigt gränssäkerhetssystem förebygger och upptäcker hot mot säkerheten. Särskilt viktigt är detta i bekämpningen av hybridhot, eftersom fientlig påverkan kan vara svår att identifiera i den inledande fasen. Gränssäkerhetssystemet med tillhörande kapaciteter är också i militära hotbilder ett väsentligt element i landets försvar när det gäller att bemöta hot.

Övervakningen och tryggandet av den territoriella integriteten står i fokus i den inledande fasen i militära hotbilder. Då finns ännu inte alla resurser och befogenheter för militärt försvar av riket tillgängliga. I det skedet kan Gränsbevakningsväsendets befogenheter och kompetens för normala förhållanden nyttjas. Utskottet påpekar att Gränsbevakningsväsendet är den enda brottsbekämpande myndighet som har behörighet och kompetens att svara på hot mot såväl den inre som den yttre säkerheten. De gränstrupper som mobiliseras inom Gränsbevakningsväsendets ledning förbereder sig för militära försvarsuppdrag och effektiviserar gränssäkerheten och territorialövervakningen.

Enligt uppgift inverkar den försvarspolitiska redogörelsen inte direkt på Gränsbevakningsväsendets budget. Trots sparbetingen har Gränsbevakningsväsendet inte prutat på resurserna för uppdragen inom militärt försvar. Utskottet noterar dock att resursnedskärningarna inom Gränsbevakningsväsendet direkt påverkar förmågan att övervaka Finlands territoriella integritet.

Finland ska enligt redogörelsen förbättra försvarsförmågan i hela landet genom att effektivisera användningen av trupper som inte ingår i den nuvarande styrkan på 230 000 personer. Den krigstida mobiliseringsorganisationen fogas till de lokala trupperna, och beväringar som har nått en tillräcklig utbildningsnivå används för uppgifter vid höjning av beredskapen och i krissituationer. Om det behövs i en krissituation inkluderas i styrkan också de gränstrupper som ska anslutas till försvarsmakten. Följaktligen ingår cirka 280 000 militärpersoner i de krigstida trupperna.

Utlåtande FvUU 11/2017 rd

Hybridpåverkan, cyberhot och informationspåverkan

Utskottet behandlar ingående hybridhot i ett samlat perspektiv i sitt betänkande FvUB 5/2017 rd. Definitionen av hybridhot varierar, eftersom man önskat hålla definitionen öppen och flexibel på grund av hotens föränderliga och varierande karaktär. Hybridhot definieras därför i regel genom en beskrivning av de olika medel som utnyttjas vid hybridpåverkan. Hybridpåverkan innebär att många olika påverkningsmedel kombineras och smidigt anpassas efter situationen. Några gemensamma drag vid hybridpåverkan är att man utnyttjar sårbarheter hos objektet, sår tvistefrön och stör beslutsprocessen. Desinformationskampanjer, utnyttjande av sociala medier och gynnande av radikaliseringsmetoder är typiska metoder vid hybridpåverkan. Ett väsentligt inslag i hybridhoten, som i vissa fall också kan innefatta cyberhot, är hot mot den elektroniska miljöns säkerhet och hot som orsakas av elektronisk utrustning. Hybridpåverkan kan bilda kombinationer av hot som det saknas tillräcklig beredskap för.

I redogörelsen lyfter regeringen fram cyberomgivningens ökande betydelse. Cybermetoder kan också användas för att uppnå politiska mål. Digitaliseringen av samhället, de tekniska systemens beroende av gränsöverskridande datanät samt systemens ömsesidiga beroendeförhållanden och sårbarheter gör samhällets vitala funktioner mottagliga för cyberpåverkan. I våra närområden och även i Finland har cyber- och informationspåverkan riktats mot bl.a. kritisk infrastruktur, industri- och energianläggningar, det politiska beslutssystemet och allmänheten. Utvecklingen inom vetenskap och teknik orsakar också utmaningar av andra slag när det gäller att bereda sig på hot. Mångfalden av kemiska, biologiska och radiologiska hot och kärnvapenhot (CBRN) kvarstår.

Försvarsmakten ska enligt redogörelsen fortsätta utveckla cyberförsvarsförmågan i enlighet med den nationella cybersäkerhetsstrategin. Försvarsmakten bygger upp förmåga att forma en cyberlägesbild, att planera och verkställa cyberinsatser och att skydda och övervaka sina egna system i cyberomgivningen.

Hoten mot cyberomgivningen har förändrats så att konsekvenserna av dem har blivit farligare för enskilda människor, företag och hela samhället. Med cyberomgivning avses i cybersäkerhetsstrategin en omgivning som är avsedd för hantering av information (data) i elektronisk form och som består av ett eller flera informationssystem.

Förändringarna i cyberomgivningen är snabba och effekterna av dem svåra att förutse. Å andra sidan bör cyberomgivningen också ses som en möjlighet och en resurs. Cybersäkerheten baserar sig på ett långsiktigt och tillräckligt utvecklande av kapaciteterna, på en flexibel användning av dem i rätt tid samt på de vitala funktionernas förmåga att tåla störningar i cybersäkerheten.

Påverkan genom information är ett medel för såväl hybrid- som cyberpåverkan. För definitionen av fenomenet är det oväsentligt om påverkaren är en statlig eller en icke-statlig aktör. Det är typiskt för informationspåverkan att det syftar till att styra beslutsfattandet bland annat genom desinformation eller ofullständig information. Att underlätta att sprida information kan också vara informationspåverkan, liksom spridande av i sig korrekt information till exempel genom reklam i syfte att påverka objektets föreställningar och känslor.

Utlåtande FvUU 11/2017 rd

Utskottet understryker i det här sammanhanget betydelsen av strategisk kommunikation i statsledningen. Högkvalitativ strategisk kommunikation skulle förbättra statsledningens och myndigheternas förmåga att agera i oklara situationer och skulle utgöra ett redskap för de ansvariga aktörernas strävan att bygga upp förtroendefulla samhällsrelationer. Om beslutsfattare och myndigheter inte förmår delge det övriga samhället en aktuell och korrekt lägesbild kan det däremot uppstå misstro.

Utskottet har tidigare påpekat att man i vårt land kan se tecken som kan tolkas som förberedelse för framtida hybridpåverkan, men det finns också direkta tecken på försök till hybridpåverkan. Åtgärder som kan tyda på förberedelser för påverkan i eventuella kriser upptäcks fortgående. Utskottet ser det som viktigt att vi i Finland är medvetna om och håller oss à jour med alla befintliga internationella mekanismer och system som hjälper oss ha beredskap för och reagera på hybridhot. De övningar som förekommer på EU-nivå är särskilt viktiga i det här avseendet. Vidare understryker utskottet vikten av ett effektivt gränssäkerhetssystem, eftersom fientlig påverkan kan vara svår att identifiera i den inledande fasen av hybridhot.

I Helsingfors inrättas som bäst ett europeiskt kompetenscentrum för motverkande av hybridhot. Centret ska ha som mål att öka medvetenheten om hybridhot och sådana sårbarheter i samhällena som kan utnyttjas i hybridoperationer. Målet är också att stärka resiliensen, det vill säga samhällenas tålighet att stå emot hybridhot.

Försvarsmaktens stöd till andra myndigheter

I lagstiftningen fastställs vad respektive myndigheter ska ansvara för i fråga om förebyggandet av hot och upprätthållandet av säkerheten. Allt oftare kräver hoten motinsatser av flera myndigheter i samarbete. De minskande resurserna tvingar också myndigheterna att hitta synergifördelar genom effektivt samarbete. Ett välfungerande myndighetssamarbete är en av Finlands starka sidor.

Det ingår i försvarsmaktens lagfästa uppgifter att bistå andra myndigheter. Stöduppgifterna utförs inom ramen för de disponibla resurserna och med lämpliga kapaciteter, dock utan att äventyra försvarsmaktens viktigaste uppgift, dvs. det militära försvaret av Finland. Utskottet menar att uppgiften att bistå andra myndigheter lämpar sig väl för försvarsmaktens uppgiftsbild. Det finns inget behov av att ändra arbetsfördelningen mellan försvarsmakten och övriga myndigheter som svarar för den inre säkerheten. Däremot är det motiverat att utreda de lagstiftningsmässiga förutsättningarna för att fullgöra stöduppgifterna och vid behov bereda lagstiftningsändringar som bättre motsvarar den förändrade säkerhetsmiljön.

Den synligaste formen av stöd till och samarbete med myndigheter som svarar för den inre säkerheten är den handräckning som försvarsmakten ger polisen, räddningsverken och Gränsbevakningsväsendet. Med handräckning avses att försvarsmakten, efter en på lag baserad begäran av en annan myndighet, temporärt ställer en del av sina resurser till förfogande för skötseln av uppgifter som hör till den andra myndigheten, i det fall att denna myndighets resurser är otillräckliga eller försvarsmaktens expertis eller utrustning behövs. Av de enskilda myndigheterna är det framför allt polisen som begär handräckning. Det är angeläget att försvarsmakten upprätthåller och utvecklar militära kapaciteter som också kan utnyttjas i samband med handräckningsuppgifter.

Utlåtande FvUU 11/2017 rd

I typfallet går uppdragen ut på att polisen begär handräckning i form av efterspaningar, avspärrning av områden, dirigerings av trafiken, identifiering av sprängämnen, användning av helikoptrar och drönare, expertuppgifter i anknytning till utredningar och lån av varierande materiel. Handräckningen till räddningsväsendet utgörs av olika uppdrag som utförs av militärbrandkårer eller skyddsenheter samt sjöräddnings- och oljebekämpningsuppdrag. Militärbrandkårerna gör dessutom utryckningar också utanför försvarsmaktens områden. Handräckningen till Gränsbevakningsväsendet begränsar sig i huvudsak till materiellt stöd och experthjälp.

Handräckning som avviker från det sedvanliga kan vara väpnad handräckning till polisen och medverkan i krävande skydds- och räddningsverksamhet. Den väpnade handräckningen till polisen omfattar uppgifter som grundar sig på gällande lagstiftning och på en uttrycklig begäran om handräckning. Uppgifterna kan förutsätta att den som ger handräckningen använder maktmedel. Det kan till och med vara frågan om militära maktmedel i syfte att avbryta eller förhindra brott som görs i terroristiskt syfte. Typiska uppdrag kan exempelvis innebära att försvarsmakten tillhandahåller utrustning eller specialpersonal vid spaning med drönare eller skyddar polisens verksamhet med hjälp av pansarfordon. Enligt lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen är det polisen som fattar beslut om användning av såväl militära som andra maktmedel och leder användningen av dem.

I fråga om bistånd till andra myndigheter har försvarsmakten också andra lagstadgade skyldigheter som kan jämföras med handräckning. Hit hör bland annat deltagande i räddningsverksamhet, röjning av militära sprängladdningar samt flyg- och sjöräddning.

Enligt gällande lagstiftning kan reservister och handräckningsavdelningar som utgörs av beväringar endast utnyttjas för sedvanliga handräckningsuppdrag och med vissa till säkerheten anknyttande begränsningar. Exempelvis i Torneå 2015 bistod försvarsmakten polisen och andra myndigheter med arrangemang för mottagning av asylsökande. Anställd militärpersonal ledde då handräckningsavdelningar bestående av beväringar. I många fall är beväringarnas insats avgörande för fullföljandet av hela handräckningsuppdraget.

Behovet av handräckning från försvarsmakten förväntas i fortsättningen ligga kvar på minst samma nivå som hittills. Identifieringen och röjningen av militära sprängladdningar kommer enligt bedömningarna fortsatt att utgöra en betydande del av biståndet till andra myndigheter. Användningen av nya kapaciteter, däribland helikoptrar, drönare och spaningsrobotar, i handräckningsuppdragen hör redan till vardagen.

Deltagande i räddningsuppdrag kommer också i fortsättningen att utgöra en viktig del av biståndet till andra myndigheter. De hot som CBRN-ämnen utgör i samband med olyckor eller de hot som dessa ämnen utgör i anknytning till kriminell verksamhet föranleder att handräckning begärs också av försvarsmakten. Det här behovet har beaktats i utvecklingen av de CBRN-kapaciteter som krävs för skötseln av försvarsmaktens huvudsakliga uppgift.

Kriminalitet eller annat avsiktligt skadande i anknytning till datanät utgör ett avsevärt hot mot samhällets övergripande säkerhet. Som en del av statsförvaltningens myndighetsfält utvecklar försvarsmakten sin kompetens också inom cybersäkerhet. Samtidigt måste också den organiserade brottsligheten och hotet om terroristbrott beaktas. Även om de handräckningsuppdrag som

Utlåtande FvUU 11/2017 rd

kräver användning av vapen som maktmedel uppskattas vara relativt få är det viktigt att försvarsmakten har beredskap för sådana fall, eftersom också enstaka sådana händelser är förknippade med betydande risker. Enligt uppgift upprätthåller försvarsmakten förmåga att var som helst på finskt territorium ge handräckning som förutsätter användning av militära maktmedel. Enligt ett förslag till lagstiftning (RP 107/2016 rd) ska försvarsmakten framöver kunna ge polisen assistans som utnyttjar krigsmateriel och innefattar användning av vapenmakt också utomlands, om det är fråga om att bekämpa terrorism.

Utveckling av lagstiftningen

Enligt redogörelsen ska beredskapen, myndighetssamarbetet, territorialövervakningen och underrättelseinhämtningen utvecklas genom lagstiftning. Vidare ska lagstiftningen ses över för att skapa beredskap att lämna och ta emot internationellt bistånd och delta i annan internationell verksamhet.

Bland de pågående lagstiftningsprojekten finns ett projekt för militär underrättelseverksamhet, särskilt underrättelseinhämtning som avser data trafik, datasystem och personer. Även exempelvis den lagstiftning som gäller att ge och få handräckning, ställningen för personer med dubbelt medborgarskap samt hanteringen av markområden och fastigheter och överföringen av innehav av sådana kommer att ses över. Med tanke på myndigheternas förutsättningar att agera är det viktigt att det reds ut vilket behovet är att uppdatera beredskapslagen.

Riksdagen behandlar för närvarande tre propositioner om internationellt bistånd (RP 72/2016 rd, RP 94/2016 rd och RP 107/2016 rd). Finland har utfäst sig att fullgöra EU-åtagandena i syfte att göra det möjligt att lämna och ta emot internationellt bistånd. Vid behandlingen av propositionerna såg förvaltningsutskottet det som viktigt att vår lagstiftning inte ställer några hinder för att genomföra de här åtagandena. Propositionerna har ett nära samband med varandra. Därför är det angeläget att de lagar som ingår i dem träder i kraft samtidigt.

Utmaningarna i fråga om inre säkerhet och de gränsöverskridande hoten kräver allt intensivare samarbete mellan olika aktörer. Det internationella samarbetet kan komma att kräva att Finland lämnar bistånd som hör till fler än en myndighets ansvarsområde. Följaktligen är det angeläget att det i lagstiftningen finns så omfattande beredskap som möjligt för situationer där det kan bli aktuellt att lämna internationellt bistånd.

I sitt betänkande FvUB 5/2017 rd framhåller utskottet det nödvändiga i att uppdatera den nationella lagstiftningen så att våra myndigheter har behörighet och förmåga att få behövlig information om hot mot Finlands vitala intressen. Varje land har skyldighet att sörja för sin egen och sina medborgares säkerhet och bygga säkerhetsbesluten på självförvärvad information. Det är därför nödvändigt att förvärva underrättelseinformation om verksamhet och händelser som allvarligt hotar den nationella säkerheten. Omvärlden har förändrats bland annat till följd av digitaliseringen och hybridpåverkan. Det gäller därför att bättre än tidigare kunna inhämta information på fenomennivå och hotbaserad information. Spridningen och utnyttjandet av felaktig information accentuerar säkerhetsmyndigheternas behov av att producera objektiv, bekräftad och analyserad information till stöd för den högsta statsledningens beslut. Det gäller också att effektivt kunna avvärja dataintrång som allvarligt hotar den nationella säkerheten.

Utlåtande FvUU 11/2017 rd

Med tanke på bekämpningen av underrättelseverksamhet är också frågan om dubbelt medborgarskap viktig i det avseendet att finska medborgare med dubbelt medborgarskap kan försättas i en ställning där de kan se sig nödgade att handla i strid med Finlands intressen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottet föreslår

att försvarsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 28.4.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juho Eerola saf
vice ordförande Timo V. Korhonen cent
medlem Anders Adlercreutz sv
medlem Antti Häkkänen saml
medlem Mika Kari sd
medlem Elsi Katainen cent
medlem Sirpa Paatero sd
medlem Olli-Poika Parviainen gröna
medlem Juha Pylväs cent
medlem Matti Semi vänst
medlem Mari-Leena Talvitie saml
ersättare Ilkka Kantola sd.

Sekreterare var

plenarråd Henri Helo.